

Sinclair B. Ferguson

NÖVEKEDÉS
A KEGYELEMBEN

Sinclair B. Ferguson

**NÖVEKEDÉS
A KEGYELEMBEN**

PRESBITERIÁNUS KIADÓ

2012

A fordítás alapjául szolgáló mű:
Sinclair B. Ferguson: *Grow in Grace*
The Banner of Truth Trust, 2000
3 Murrayfield Road, Edinburgh, EH12 6EL, UK

Fordította: Szegedi Anikó
Lektorálta: Bagoly Gyula, Bíró Teréz, Szőke Imre
Minden jog fenntartva.
*A magyar kiadás a The Banner of Truth Trust
engedélyével készült.*

© Sinclair B. Ferguson, 1989
© Presbiteriánus Kiadó, 2012

ISBN 978-615-5063-01-5

Rendelési cím
Presbiteriánus Kiadó
4029 Debrecen, Dobozi u. 5. fsz/5.
Tel.: (36) 52-788-206
www.presbyterianus.hu

Borító: Szász Attila
Tördelés, nyomdai előkészítés: Szabó Péter András

Tartalom

<i>A magyar kiadó előszava</i>	7
<i>Bevezetés</i>	9
I. RÉSZ KRISZTUS A MI ÉLETÜNK	
<i>Jézus – aki mindenben első</i>	12
<i>Hogyan növekedett Jézus?</i>	20
II. RÉSZ ALAPELVEK	
<i>Kezdetben</i>	32
<i>Lelki étvágy</i>	44
<i>Élet-halál kérdése</i>	57
III. RÉSZ ÉLJÜNK EGYÜTT!	
<i>Növekedjünk együtt!</i>	70
<i>Korlátozott növekedés</i>	80
IV. RÉSZ ESETTANULMÁNYOK	
<i>Dániel – hűségesen növekedni</i>	94
<i>Simon Péter – szeszélyek és újrakezdések</i>	110
<i>Timótheus – megbirkózni önmagunkkal</i>	125
<i>Most beszéljünk rólad!</i>	136

A magyar kiadó előszava

Evangéliumi körökben mindenki egyetért azzal, hogy a keresztyén embernek növekednie kell, hiszen az élet – így a lelki élet – természetes velejárója a fejlődés. Abban viszont már korántsem akkora a konszenzus, hogy a lelki növekedés a kegyelemben pontosan mit is jelent, és miként érhető el.

Megannyi elképzelés, nézet kínálja magát. Egyesek a misztikus megtapasztalások fontosságát hangsúlyozzák, melyek állítólag a fejlődés katalizátorai lehetnek. Mások szerint viszont a 'második áldás' adhatja meg a szükséges impulzust ahhoz, hogy magasabb lelki pályára álljunk. Végül meg kell említenünk a törvényeskedés csapdáját is, mely szerint bizonyos rigorózus szabályok betartása önmagában garantálja lelki előrehaladásunkat. Mi tehát az igazság? Mi minősül lelki növekedésnek és hogyan érhető el?

Könyvünk a témát a biblikus realitások talaján állva mutatja be. Nem idealizálja a növekedést, de nem is dramatizálja annak ideiglenes hiányát. Biblikus, kiegyensúlyozott és gyakorlatias megközelítést alkalmaz. Kiemelésre méltónak találtuk a könyv három különleges vonását:

- Foglalkozik Jézus lelki növekedésével, ami sokak számára újszerű lehet.
- Kitér a helyi, hitvalló gyülekezet fontosságára, amely ma az egyik legelhanyagoltabb – lelki növekedést elősegítő – kegyel-

mi eszköz. Pedig az Úr nem véletlenül rendelte el, hogy az övéi élő közösségekhez csatlakozva együtt növekedjenek.

- Néhány hasznos esettanulmányt is tartalmaz a növekedés buktatóit, veszélyeit és hogyanját illusztrálандó.

A szerző, Dr. Sinclair B. Ferguson, presbiteriánus teológus, elismert előadó angolszász református körökben. Emellett igen termékeny író és aktív lelkipásztor. Aki pár oldalt elolvas könyvéből, azonnal ráérez, hogy 'testközelből' ismeri a növekedéssel kapcsolatos dilemmákat és buktatókat.

A könyvet minden keresztyénnek ajánljuk, legyenek a keskeny út elején, közepén vagy végén. Őszintén reméljük, hogy mindenkit fognak kellemes meglepetések és felismerések érni a könyv olvasása során, hiszen szerzőnk őt és újat egyaránt előhoz Isten Igéjének gazdag tárházából. Szívleljük hát meg tanácsait!

Egy utolsó 'használati utasítás': olvassuk a könyvet lassan, elmélkedve és imádkozva!

„Hanem növekedjete a kegyelemben és a mi Urunknak és megtartó Jézus Krisztusunknak ismeretében. Néki legyen dicsőség, mind most, mind örökkön-örökké. Ámen.” (2Pét 3,18)

Szőke Imre lp.
Presbiteriánus Misszió

Bevezetés

A *Növekedés a kegyelemben* arról szól, hogyan növekedünk és fejlődünk keresztyénként.

Amikor egy kisbaba világra jön, nagy az öröme. A szülők megkönnyebbülnek, hogy a kicsi jól van, és örömmel tölti el őket az új élet csodája. Ugyanakkor minden szülő tudatában van annak, hogy a születés csupán a kezdet, hiszen minden kisbabának növekednie kell. Ételre, melegre, szeretetre és gyakorlásra lesz szüksége az előtte álló években. A gyermek először mászni, majd járni, végül futni kezd. Tudása bővül, személyisége fejlődik tapasztalatai és körülményei szerint. Természetes adottságainak és élettapasztalatainak együttes hatására egy teljesen egyedi személyiség jön létre, aki előtt megragadható lehetőségek és leküzdendő akadályok állnak, míg eljut az érettségig.

Így van ez a keresztyén életben is. Ha növekedni szeretnénk a kegyelemben, lelki táplálékra, védelemre, gyakorlásra, és ismeretre lesz szükségünk. Csak ezen eszközök révén válhatunk olyan keresztyén férfivé és nővé, amilyenek Isten szeretne látni minket. A *Növekedés a kegyelemben* azzal foglalkozik, hogyan valósul meg Isten ezen szándéka az életünkben.

A keresztyén növekedésről írott könyvek némelyikét leginkább úgy lehetne jellemezni, mint a 'hogyan csináld'-féle könyveket: egyfajta útmutatót nyújtanak a keresztyén élethez, hasznos tanácsokat adva a bibliaolvasáshoz, imádkozáshoz, szolgálatokhoz és egyéb te-

rületekhez. A *Növekedés a kegyelemben* nem ilyen jellegű könyv, és a különbség nem a véletlen műve. Azt az alapelvet hivatott tükrözni, amelyet Pál a korinthusbelieknek magyarázott: Pál ültethet, Apollós öntözhet, de *a növekedést Isten adja*. (1Kor 3,6-7) Bár sokat tehetünk a magunk és mások növekedéséért, az igazi lelki fejlődést azonban Isten munkálja bennünk.

A következő fejezetek ezt hangsúlyozzák. Sokszor szolgálnak szempontokat és kínálnak javaslatokat azzal kapcsolatban, hogy mit kell tennünk növekedésünkért, ám a fő gondolat a következő: első-sorban arra van szükségünk, hogy felismerjük azokat az eszközöket, amelyeket Isten a hívók növekedésére használ, és ezek alá rendeljük életünket. Ha megismerjük azon alapelveknek némelyikét, amelyeket Ő alkalmaz – azaz, ha megismerkedünk Isten útjaival és gondolataival, amelyek mindig magasabbak a mieinknél (Ézs 55,8-9), – akkor nagyobb valószínűséggel és sokkal kitartóbban növekedhetünk a keresztyén életben. Ezért is illusztráltam ezen alapelvek kifejtését néhány bibliai szereplő életéből vett példával. Maga a Szentírás is ezt teszi – legalábbis nekem úgy tűnik, és mindig biztonságos úton járunk, ha az általa elének állított példát és lelkületet próbáljuk követni.

Sinclair B. Ferguson

I. RÉSZ KRISZTUS A MI ÉLETÜNK

A keresztyén élet középpontjában Jézus Krisztus áll. Pálhoz hasonlóan a mai keresztyén is elmondhatja: 'Nekem az élet Krisztus'.

De mint azt a keresztyén tapasztalat is megmutatja, gyakran ér az a kísértés, hogy máshol keressünk iránymutatást, példát, tanácsot és vezetést. Szem elől tévesztjük azt a tényt, hogy minden, amire a keresztyén életvitelhez szükségünk van, egyedül Krisztusban található meg.

Ezért ha a lelki növekedésről szeretnénk beszélni, először Krisztusról kell szólnunk.

ELSŐ FEJEZET

Jézus – aki mindenben első

Azért születünk, hogy növekedjünk. Amikor valaki keresztyénné válik, azt az átalakulást, amely végbe megy benne 'újjászületésnek' hívjuk. (Jn 3,3; Jn 3,7) Egy újszülött kisbabához hasonlóan, meglátja Isten országát, azt kiáltja 'Abbá, Atyám', és tejre van szüksége a növekedéshez. (Ezt tanítja nekünk Jézus a Jn 3,3-ban; Pál a Róm 8,15-ben és Péter az 1Pét 2,2-ben).

Mi történik, amikor növekedésnek indulunk? A mindennapi életünkben többnyire a szüleinkre kezdünk hasonlítani. Már csecsemőkorunkban azt nézik a rokonok, ismerősök: 'Vajon kire hasonlít?' 'Olyan-e, mint az anyukája?' Később, miután jó ideje nem találkoztak velünk, lehet hogy így ámuldoznak (amitől zavarba is jövünk): 'Ó, mintha édesanyádat látnám!' Még később is, amikor úgy gondoljuk, hogy magunk mögött hagytuk a szüleink befolyását, arra a felfedezésre jutunk – mondjuk egy válsághelyzetben –, hogy a családi jellemvonások életünk végéig velünk maradnak.

Az Újszövetség íróit gyakran megrázta az a tény, hogy ez hasonlóképpen történik a keresztyén életben is. Az egyik dolog, aminek meg kell történnie Isten gyermekével, az, hogy felnöve hasonlítson a mennyei Atya jelleméhez és az Ő cselekedeteit kell követnie. Ezért volt Jézus parancsolata az, hogy tökéletesnek kell lennünk, miként a mi mennyei Atyánk is tökéletes. (Mt 5,48)

De a családi életnek van egy másik gyakori jellemzője is. Egy család gyermekei hasonlítanak egymásra. Gyakran kérdezik meg a

Jézus – aki mindenben első

gyerekeinkről: 'Ő is olyan, mint Dávid?', 'Ő is olyan, mint Péter?' és időről időre meglepő hasonlóságokat fedezünk fel. Általában azt várjuk, hogy a fiatalabb testvéreknek hasonló vonásaik lesznek, mint a bátyjuknak, nővérüknek.

Keresztyénekként nekünk is van egy bátyánk. A Szentírás azt írja Jézus Krisztusról: 'elsőszülött sok atyafi között' (Róm 8,29), továbbá Istennek azt a tervét is közli velünk, hogy minden gyermekét olyanná formálja, amilyen az Ő egyszülött Fia.

Gyakorlati szempontból az Újszövetség üzenetét a következőképpen lehetne összefoglalni: Isten azt akarja, hogy az Ő gyermekei legyünk, hogy mi is 'családi vonásokkal' rendelkezünk. Ő munkálkodik az életünkben, hogy Krisztushoz hasonlóvá formáljon minket. Azt akarja, hogy mi is úgy alakítsuk életünket, hogy az a Krisztuséhoz hasonlítson.

Nincs semmi más, amit fontosabb lenne megtanulni a keresztyén növekedésről, mint az, hogy *a kegyelemben való növekedés azt jelenti, hogy egyre inkább Krisztushoz válunk hasonlóvá.*

Ennek a jelentősége olyan alapvető fontosságú, hogy érdemes részletesebben is kifejtetni, mit is jelent:

- ♦ Jézus, aki maga is növekedett a kegyelemben, a lelki növekedés forrása.
- ♦ Jézus, aki maga is növekedett a kegyelemben, a lelki növekedés példája.
- ♦ Jézus, ember is volt, ezért neki is kellett lelkileg növekednie.

Miért olyan fontosak ezek az állítások? Két okból is: mivel ezeket a tényeket sokan *eltúlozzák* vagy *tagadják*.

Eltúlozzák, amikor kizárólag úgy gondolnak Jézusra, mint egy emberre – egy jó és nagy tanítóra, esetleg csodatevőre, prófétára, akit Isten küldött. Am ha csak ember lett volna, az egész evangélium szétesne és elporladna, hiszen ekkor Jézus állításainak, tanításainak jelentős része

és a korai keresztyének megannyi bizonyágtétele semmit sem érne. Igazából Jézus nem is lehetne jó ember, vagy nagy tanító, ha mindaz, amit az Atyával való egyedi kapcsolatáról állított, tévesnek bizonyul.

Ugyanakkor adott az a veszély, hogy egyes keresztyének esetleg *tagadják* Jézus Krisztus valóságos emberi mivoltát. Sokan, akik hisznek az Ő istenségében, tehát abban a tényben, hogy Ő igaz Isten, nehezen tudják elfogadni, hogy Ő hozzánk hasonló emberi természettel is rendelkezett. Problémájuk a következő: Hogyan lehetséges, hogy Ő Istenként valóságosan belépett a mi tapasztalati világunkba?

Miért olyan lényeges kérdések ezek? Már utaltunk a válaszra.

Keresztyénnek lenni és a kegyelemben növekedni azt jelenti, hogy Krisztushoz válunk hasonlóvá. Am ha olyan Krisztushoz próbálunk hasonlóvá válni, aki nem volt teljesen ember, aki nem lépett be igazán a mi tapasztalati világunkba, akkor olyan keresztyén életet fogunk élni, amelyből hiányzik az igaz emberség melegsége és együttérzése. Vannak ilyen keresztyének. Ez megszegyenítő, de igaz. Úgy tűnik, egyes keresztyének elég hideg pillantásokat vetnek néha másokra. Nem olyanok, mint az a Jézus, akiről az evangéliumokban olvashatunk. Nem azért, mert hiányzik belőlük az őszinteség, az imádságos lelkület, vagy a buzgóság, hanem mert egy téves elképzelés alapján élik keresztyén életüket.

Készítettél-e valaha valamit sablon vagy tervrajz alapján? Talán már építettél valamilyen modellt, vagy kötöttél egy pulóvert. Előfordult, hogy teljesen összezavarodtál, minden rosszul sült el és a végén rájöttél, hogy rossz oldalon nézted az instrukciókat, vagy a sablont? Valószínűleg nagyon frusztrált voltál. Ugyanez történik az olyan keresztyének életében is, akik nem vizsgálják meg elég körültekintően azt a 'mintát', amelyet a Biblia ad nekünk Krisztusban. Márpedig az a keresztyénség, amely nem munkál igazi emberséget az életünkben, csupán elhibázott változata lehet Krisztus életének és üzenetének. Ezért rendkívül fontos azzal kezdeni a lelki növekedést, hogy felismerjük: a mi Megváltónk is növekedett. Ő a mi példánk.

Jézus – aki mindenben első

Taníts, hogy növekedjem a jóban

Naponként, Veled.

Te is voltál gyermek, így minden bizonnal

Tudod ezeket.

W. J. Mathams

JÉZUS NÖVEKEDÉSÉNEK TÉNYE

Lukács, a harmadik evangélium írója orvos volt. Úgy tűnik, ő volt az egyik legműveltebb ember a korai keresztyének között. Olyan dolgok is érdekelték, amelyek nem keltették fel a többi evangélista figyelmét. Evangéliumának elején megjegyzi, hogy behatóan tanulmányozta Jézus életét. Olyan beszámolót tár elénk, amelyet gondos kutatás és szemtanúk bizonyágtétele hitelesít. (*Lk 1,1-3*)

A szemtanúk egyike minden valószínűség szerint Jézus anyja, Mária volt. Az evangélium két hosszú fejezettel kezdődik, amelyeknek valószínűleg ő volt a forrása. Lukács mintha még utalna is erre, amikor a második fejezet végén megjegyzi, hogy Mária 'szívében tartá mindezeket a dolgokat.' (*Lk 2,51*) Mire emlékezhetett Mária? Mint minden anya, ő is visszaidézte Jézus fejlődésének különböző szakaszait.

A zsidók a gyermek fejlődését nyolc különböző szakaszra osztották születésétől felnőtt koráig. Lukács ezeket mindössze kettőre csökkenti, amelyek olvasáskor úgy hangzanak, mintha két szólam kísérné Mária beszámolóját ennek a csodálatos gyermeknek a születéséről és növekedéséről.

A kisgyermek pedig növekedék, és erősödék lélekben, teljesedve bölcsességgel; és az Istennek kegyelme volt ő rajta. (*Lk 2,40*)

Jézus pedig gyarapodék bölcsességben és testének állapotjában, és az Isten és emberek előtt való kedvességben. (Lk 2,52)

Két dolog ment végbe Jézusban egymással párhuzamosan. Fizikailag fejlődött, testileg növekedett és egyre erősebb lett. Ahogy olvassuk az evangélium sorai között, rájövünk arra, hogy miért. Vidéki fiú volt, jól érezte magát a szabadban. A madarak, az állatok, a tenger, a természet világa teszi színesebbé a lelki világgal kapcsolatos magyarázatait. Egyértelmű tanításaiból is, hogy a legtöbb ifjúhoz hasonlóan valószínűleg szeretett a szabadban lenni, sétálni, futkározni, játszani. Ugyanakkor József segédje, inasa is volt. Kétkezi munkát végzett, igának való fát hordott a vállán, kipróbálta: vajon 'könnyű-e' az ökrök járma? (Mt 11,28-30) Nem csoda, hogy erős lett.

Mária valami mást is megfigyelt Jézussal kapcsolatban. Óhatatlanul fel kellett ismernie: fia erőssé vált lélekben is, telve volt bölcsességgel és Isten kegyelme nyugodott az életén. Az ő otthonában élt kisgyermekként, tizenévesként, majd felnőtt férfiként valaki, akiről azt mondhatta: „... növekedett az Isten előtt való kedvességben”. Íme egy nyilvánvaló bizonyíték arra a korábbi állításunkra vonatkozóan, hogy *Jézus növekedett a kegyelemben*.

Nagyon egyértelműen meg kell fogalmaznunk, hogy ez mit nem jelent. Ez nem azt jelenti, hogy az Úr Jézus erkölcsileg nem volt tökéletes, és ezért fokról-fokra kellett tökéletessé válnia. Ő életének minden szakaszában tökéletes volt, gyermekként is bűn nélküli, és élete végéig az is maradt.

A mi Urunk egy *tökéletes és valóságos* ember volt. Életének minden szakaszában növekedett értelemben és képességekben. Ahogyan erje nőtt, folyamatosan szembe kellett néznie azzal a kihívással, hogy alárendelje ezt Istennek, vagy önmegvalósításra használja. Hétéves korában ugyanolyan tökéletes volt az Isten iránti engedelmessége,

mint amikor önként szenvedett és meghalt a kereszten azért, hogy betöltse Isten akaratát. De a kereszten való engedelmessége – habár nem volt tökéletesebb –, mégis sokkal nagyobb volt a hétéves korban elvárható engedelmességnél. Így érti Lukács, amikor azt mondja, hogy Krisztus lelki fejlődése már fiatal gyermekként is észrevehető volt. Erre utal Pál is, amikor arról beszél, hogy engedelmessége a kereszten érte el legmagasabb fokát, amikor Isten akaratának engedelmeskedve gyalázatos körülmények között halt meg. (Fil 2,8)

A kegyelemben és engedelmességben való növekedés következményként Krisztus az Isten előtt való kedvességben is növekedett. Minél inkább engedelmeskedett az Atyának, annál több oka volt az Atyának arra, hogy szeresse Őt. Természetesen mindig is szerette egyszülött Fiát, ám a tökéletes szeretet mindenkor képes új tapasztalatokra és új okokra lelteni, hogy kifejezhesse magát. Olyan szeretet ez, amelyet egy jegyespár érezhet egymás iránt, de akik összeházásodásuk után is képesek a szeretet teljességének újabb mélységeit elérni. Újabb és újabb okot találni arra, hogy szeressék egymást. Hasonlóképpen maga Jézus mondta, hogy az Atya azért szereti Őt, mert Ő leteszi az életét. (Jn 10,17) Mivel emberként a lehető legjobban engedelmeskedett Istennek, ezért Atyjának iránta való szeretete nem ismert határokat. S ahogy a Fiú növekedett az engedelmességben, az is természetes volt, hogy az Atya előtt való kedvességben is növekedett.

De pontosan miből is állt ez a növekedés?

JÉZUS NÖVEKEDÉSÉNEK JELENTŐSÉGE

Lukács lejegyezte, hogy Jézus növekedett. Az általa használt szó érdekes háttérrel bír. Eredetileg azt jelentette, hogy 'valaki előbbre jut azáltal, hogy elgördíti útjából az akadályokat.' Ez egy hajózási és katonai metafora volt: a hajó a nyílt tengeren sokféle veszélyt és nehézséget leküzdve jut célba; a hadseregnek, amely nehéz terepen halad, egy erdőn

is keresztül kell vágnia, vagy folyón kell átkelnie... Később a szó azt a kevésbé képszerű jelentést is felvette, hogy 'bármiféle előrehaladást tenni'. Lehet erre is gondolni, de számunkra nagyon bátorító és hasznos, ha Jézusra a szó eredeti jelentésének összefüggéseiben gondolunk.

Amikor azt mondjuk: Jézus Krisztus növekedett lelkileg – és ezért képes nekünk is segíteni a lelki növekedésben –, ezt úgy kell értenünk, hogy amiként mi is akadályokba ütközünk, az ember Jézus számára se volt ez másként. Ő is nyomásnak volt kitéve: annak, hogy kompromisszumot kössön, hogy megadja magát a kísértéseknek. A 'bűn testének hasonlatosságában' élve (Róm 8,3); megtapasztalta a gyengeséget, az éhséget, a szomjúságot, a félelmet és a szembeszegülést, akárcsak mi. Jézus a mi világunkban élte az életét.

Az evangéliumok írói kiemelik azt, hogy Krisztus nem az édenkertbe jött el, hanem egy bukott és megromlott világba, hogy Megváltó és példakép legyen tanítványai számára. Ő mint második Ember és az utolsó Ádám (1Kor 15,45-47), nem egy kertben kísértetett meg, hanem a pusztában. Akkor próbáltatott meg, amikor megehezett. Nem szelíd teremtmények vették körül, hanem vadállatok. (Lk 4,1-2; Mk 1,12-13) Bűneink dzsungelén kellett keresztülvégőznie, hogy növekedhessen a mennyei Atya iránti engedelmségben.

Ez az egyik oka annak, amiért az első keresztyének Jézusnak a görög *Archēgos* címet adták. A szó fejedelmet, olyan vezetőt jelent, aki másokat is cselekvésre indít és magával visz. A klasszikus görög nyelvben ez a kifejezés (cím) azokat a hősokeket illette, akik nagy városokat, intézményeket alapítottak. Ha azokban a régi időkben az iskolák megemlékeztek volna alapítójukról, ezt a kifejezést használták volna rá. Egy iskolaalapító nem pusztán az a személy, aki útjára indít egy intézményt. Ő az, akinek példája az elkövetkező években modellként és ösztönzésképpen szolgál a diákok számára. Péter Jézust az élet *Archēgos*-ának, fejedelmének nevezte. (ApCsel 3,15) Ő volt az első, aki feltámadt a halálból és Ő az egyetlen, akinek feltámadása

lehetővé tette a mi feltámadásunkat is. (1Kor 15,20-23) A Zsidókhoz írt levélben arról olvashatunk, hogy Jézus a fejedelem, hitünknek és üdvösségünknek fejedelme. (*Archēgos*) (Zsid 2,10; Zsid 12,2) Jézus a nagy úttörő tehát, aki mindenben első.

Képzeljük el egy hadsereg vezérét, akinek gerillacsapataival egy őserdőn kell átverekednie magát. Úgy próbálja kivezetni embereit a veszélyből a biztonságba, hogy először ő néz szembe a veszélyekkel, akadályokkal és próbákkal. Hasonlóképpen vezére Jézus a mi megváltásunknak. Ő is megtapasztalta különféle kísértéseinket. Sőt ennél is tovább ment. Teljes nagyságukban tapasztalta meg ezeket, amikor minden erejüket rázúdítva megtámadták Őt. Mi megbotlottunk és elestünk volna, Ő tovább ment. Úrrá lett a kísértésen, legyőzte a halált, megsemmisítette annak fullánkját. Most nekünk int: „Kövesse-tek Engem, a hit ösvénye mindenki számára biztonságos!”

Amikor az Újszövetség arról beszél, hogy Krisztusban megtaláljuk a kegyelem teljességét, ez nemcsak a megbocsátásra, a bűnbocsánatra és a megigazulásra utal. Krisztus ennél sokkal többet tett: *meghalt* értünk, de *élt* is értünk. Aztán elküldte a Szentlelket, hogy meríthessünk az Ő erejéből. Növekedett a kegyelemben, és amikor erejére támaszkodunk, mi is növekszünk abban.

Hitünk csak azt tudja elfogadni, amit a kegyelem biztosít, és csak azt tudja elhinni, amit a Szentírás kijelent. De el kellene fogadjon *mindent*, amit a kegyelem nyújt, és amit az Írások kijelentenek. Ha nem vesszük észre, mennyire fontos Jézus lelki növekedése, saját lelki tapasztalatunkat tesszük szegényesebbé, és elutasítjuk Krisztus segítségét. Ám ha meglátjuk, hogy Megváltónk maga is növekedett a kegyelemben, új dimenziókat veszünk észre az irántunk való szeretetéből, és a lelki fejlődés új lehetőségei nyílnak meg előttünk.

A keresztyén élet attól függ, amit Jézusról gondolunk. Úgy gondolsz-e rá, mint a lelki fejlődés fejedelmére, aki mindenben első – így a lelki növekedésben is?

MÁSODIK FEJEZET

Hogyan növekedett Jézus?

Az első fejezetben Jézus Krisztus lelki növekedésének tényével kezdtünk foglalkozni. Itt az ideje, hogy mélyebben megvizsgáljuk, hogyan is működött ez a gyakorlatban.

Ennek egyik módja, hogy megvizsgáljuk az Úr élettapasztalatának néhány fontos jellemzőjét, amely által követendő példát hagyott számunkra. Mivel átélte mindazokat, amiket magunk is megtapasztalunk, ezért képes megsegíteni minket a lelki növekedéssel kapcsolatos harcainkban. (*Zsid 2,18; Zsid 4,15-16*)

JÉZUS NÖVEKEDÉSE

Hogyan segítette elő az Atya Jézus lelki növekedését? Amikor ezt a kérdést szem előtt tartva olvassuk az Újszövetséget, legalább négy dolog kerül elénk azzal kapcsolatban, hogyan növekedett Urunk Isten szolgájaként.

Jézus növekedett a Lélek gyümölcsseiben ♦ Amikor Pál leírja a *Galata 5,22-23*-ban, hogy a keresztyén életében ember milyen lelki gyümölcsök találhatók, egyúttal Jézusról is képet ad nekünk. Ő ugyanis Szentlélekkel lett megkeresztelve és Annak teljességében járt. (*Jn 3,34*)

Nagyon tanulságos bibliatanulmányozás kerekedhet ki abból, hogyha megvizsgáljuk azokat a Pál által is felsorolt személyiségjegyeket, amelyeket a Lélek munkál bennünk, és végigkövetjük őket

Hogyan növekedett Jézus?

Urunk életén és szolgálatán. Lássuk meg például a *szereket* abban, hogy az életét adta váltságul sokakért. Gondoljunk az *öröme*, amely akkor tölti el, amikor Pásztorként visszaviszi az elveszett bárányt az Atyához. Figyeljük meg a *békességét* és nyugalmát. Nézzük meg cselekedetei *szívességét* a szegények és szükségét szenvedők felé. Csodáljuk meg *jóságát* abban, ahogyan nyilvánosan szolgált három éven keresztül. Elmélkedjünk rendkívüli *hűségén* Istenhez és az emberekhez, még akkor is, amikor úgy érezte, hogy elhagyta az Atya, és az emberek elutasították. Ott van még a *szelídsége*, amellyel a betegekhez, megtört szívűekhez, szükségét szenvedőkhöz és a reményvesztett bűnösök felé fordult. Emlékezzünk *önfegyelmére*, amikor gonosz emberek gúnyolták és megkorbácsolták. Lukács mindezeket a jellemvonásokat összefoglalja, amikor azt mondja, hogy Isten kegyelme volt rajta és növekedett a bölcsességben. Ebben a kontextusban a bölcsesség valószínűleg cselekvő lelki jóságra utal. Nem csoda hát, hogy az Atya úgy jelentette be, hogy Jézus az Ő szeretett Fia, akiben gyönyörködik! (*Lk 3,22*)

Néha más – önmagukban fontos – dolgokkal helyettesítjük az igazi lelki növekedést. Például a mások előtt való bizonyágtétel fontos része a keresztyén életnek, de a bizonyágtételben való buzgóság soha nem helyettesítheti a Lélek gyümölcsseit jellemünkben. Isten Igéjének ismerete és a keresztyén tantételek megértése is fontos szerepet játszik az életünkben, de ha ezek veszik át a barátainkhoz való hűség, az általunk nehéz esetnek tűnő emberek iránti türelem és kedvesség szerepét, vagy ha hiányzik belőlünk az önkontroll – minden tudásunk kevés maradandó haszonnal jár. Isten azt akarja, hogy növekedjünk a kegyelemben és az ismeretben (*2Pt 3,18*), de még az ismereten sem pusztán információt kell érteni, hanem sokkal inkább az Úr Jézus Krisztussal való személyes kapcsolatot!

Vannak keresztyének, akik neveltetésükből vagy körülményeikből, esetleg személyiségükből fakadóan hajlamosak arra, hogy a keresztyén élet negatív oldalát hangsúlyozzák, folyamatosan hadakozva a teológiai

tévedések ellen és védve a keresztyén hitet a támadásoktól. Ezek ugyan biblikus kötelességek – de nem lehet más kötelességektől függetlenül végezni őket. Egyszer valaki humorosan azt mondta nekem, hogy egyes keresztyének könyvet írhatnának azzal a címmel, hogy *'Nevezd csak meg – Mi ellene vagyunk!'* Talán több van ebben egy csepp igazságnál. Ha azt szeretnénk, hogy az emberek előtt ragyogjon az életünk, és a Lélek bennünk való munkálkodásának gyümölcsei annyira ámulatba ejtsék őket, hogy dicsőítsék az Istent, akkor kérnünk kell Őt, hogy napról napra formáljon minket egyre jobban Krisztus képére.

Jézus növekedett az élet fenyítései által is • A lelki fejlődésnek nem a külső bizonyítékok az egyetlen fokmérői. Figyelembe kell vennünk a folyamat során hátunk mögött hagyott akadályokat is, és azt a nyomást, aminek ki voltunk téve fejlődés közben. Ez az alapelv segít helyesen értékelnünk és meggondolnunk mások cselekedeteit. Egyeseknek, akik – úgy tűnik – a keresztyén életben rendkívül előrehaladtak, talán könnyebb akadályokat kellett leküzdeniük, mint másoknak. Vannak, akik már eleve olyan jellemvonásokkal rendelkeznek, amelyekkel mások csak fáradságos lelki fegyelmezés által gazdagodhatnak.

Jézus a Lélek minden kegyelmi ajándékában növekedett. Jellemének ragyogása azonban éppen azért erősebb, mert mindent nehéz akadályok és folyamatos próbatételek közepette vitt véghez. Egyszer úgy beszélt szolgálatának időszakáról, mint kísértések állandó soráról. (*Lk 22,28*) Megváltásunk kapitányaként és hívő életünk úttörőjeként Ő úgy tapasztalta meg a sötétség erőinek szembenállását, hogy azok teljes haderejükkel zúdultak rá. Nekünk ezzel ellentétben, bár próbáink valóságosak, mégis csupán egy legyőzött és hatalmától megfosztott ellenséggel kell szembeszállnunk. (*Kol 2,15; Zsid 2,14*)

Melyek voltak azok a nehézségek, amelyekkel Krisztusnak szembe kellett néznie, és amelyekkel nekünk is szembe kell néznünk, hogy általuk mi is hozzá hasonlóan növekedhessünk a kegyelemben?

Jézus megkísértetett. Az Újszövetség viszont ennél tovább is megy: Ő hozzánk hasonlóan kísértetett meg mindenben. (*Zsid 4,15*) Elhisszük-e ezt? Vagy amikor kísértésbe kerülünk, hajlamosak vagyunk azt gondolni (bár haboznánk elismerni), hogy: „Tudom, hogy Ő megkísértetett, de mégis, Ő nem tapasztalta meg azt, amit most nekem kell.” Az igazság azonban éppen ennek az ellenkezője! Te sosem tapasztalod meg, amin Ő ment keresztül, mert te bűnös vagy. Mi sokkal hamarabb engedünk kísértéseinkben, és sosem élünk át olyan mértékű kísértéseket, mint amiken Jézus keresztülment. Mivel mi már sokszor megadtuk magunkat, a sötétség erőinek sosem kell olyan nyomást kifejteniük ránk, amekkorát Jézusra kellett. Mi könnyű célpont vagyunk számukra. Jézus ellenben teljesen kimerítette a Sátán energiáit és erőit. Nem találhatott 'fogást' Jézuson, semmit sem vehetett el tőle. (*Jn 14,30*) Az evangéliumok tanúságtétele szerint a sötétség erői teljes hadirendbe állított sereggel is támadást indítottak ellene (egy gadarai férfiban légiónyi démon vett lakozást, hogy szembeszálljon Vele). De még a sötétség hatalmának órájában sem tudták legyőzni Őt. (*Lk 22,53*)

Jézus megtapasztalta az elutasítást és a meg nem értést. Az egyik legfájdalmasabb dolog, amelyet fiatal keresztyéneknek meg kell tapasztalniuk, az szüleik hozzáállása újdonsült hitükhöz. Olykor mi magunk bántjuk meg a szüleinket, nem pedig az evangélium. Szem elől tévesztjük Isten Igéjének tanítását, és nem tanúsítjuk irántuk azt az alázatosságot, szeretetet és engedelmességet, amelyet a Szentírás előír számunkra. Jobban törődünk azzal, hogy evangelizáljuk őket, mint azzal hogy engedelmeskedjünk nekik. Az Ige azonban arra tanít, hogy a szüleink evangelizálásának főként abból kell állnia, hogy engedelmeskedjünk nekik! Talán túl nagy sietségben vagyunk, hogy beszámolhassunk nekik arról, hogy keresztyénné lettünk, megtértünk. Nem vagyunk elég türelmesek, hogy hagyjuk, ők maguk lássák az életünkben történő változásokat. Erre megint csak Jézus a csodá-

latos példa. Szerintetek el kellett mondania Máriának, hogy Isten kegyelme van rajta – vagy ez észrevehető volt az életén?

Olykor tehát mi követünk el hibát, ugyanakkor megesis, hogy Krisztus követői félreértés, sőt akár üldöztetés áldozatává válnak otthonukban, iskolájukban, munkahelyükön. Honnan tudjuk, hogy Krisztus megért minket? Hogyan lehet ilyenkor Ő a példánk?

Jézus azáltal is növekedett a kegyelemben, ahogyan a félreértésekhez viszonyult. Ez volt az egyik dolog, amire Mária visszaemlékezett: ő és József hogyan voltak érzéketlenek Jézus iránt, félreértve Őt. Tizenkét éves korában elvitték magukkal a jeruzsálemi templomba a páska ünnepére. Micsoda élmény lehetett! Hazafelé egyszer csak ráébredtek, hogy Jézus nincs velük. Visszatértek Jeruzsálembe, és végül a templom udvarán találtak rá, amint mély beszélgetést folytat az írástudókkal. Mária – teljesen anyai módon – megfeddte Őt: „El tudod képzelni, hogy apád és én mennyire aggódtunk érted?!” Pedig amikor elindultak, eszükbe sem jutott Jézus! Valószínűleg lekötötte őket a baráti körük.

Jézus válasza figyelemreméltó. Megmutatja Isten és az Ő Igéje iránti hűségét, és azt a vágyát, hogy József és Mária felismerjék, milyen okból került Jézus a családjukba. De Lukács feljegyezte, hogy „ők nem érték e beszédet, amit őnékik szólt.” (Lk 2,50) Nem ez volt az utolsó eset, hogy a családja nem értette Jézust (Mk 3,21), és nemcsak ez a közeli kör volt az, ahol meg nem értésben volt része. Saját tanítványainak értetlenkedései is inkább hátráltatták, mint segítették szolgálata során! (Mt 8,25-26; 14,25-31; 16,8 és 22-23; 17,4-5 és 14-20; Lk 24,25)

A félreértések, amelyeket el kellett szenvednie, a halálához vezettek. (1Kor 2,8) Ám Ő nem ellenkezett, hanem továbbra is a Lélek gyümölcseit érlelte életében. Nem nyitotta meg a száját, hogy megmentse magát; és nem emelte fel a hangját azok ellen, akik elnyomták Őt.

Hogyan növekedett Jézus?

*Mily kegyelem és szépség áradt,
Uram, minden lépted nyomán!
Mily türelmes szeretetről üzen,
Életed és a kínhalál.*

*Megterhelt szívedet örökké,
Szomorúság súlya nyomta,
Mégsem ejtettél soha zokszót,
Soha nem voltál goromba.*

*Ellenséged ha gyűlölt, gúnyolt,
És barátod is hűtlen lett,
Neked nem teher a megbocsátás,
Mert szíved mindig csak szeret.*

A példa, amit Jézus állított elénk, arra kellene buzdítson minket, hogy énekeljük:

*Oly szívet adj, mint a Tiéd,
Mint a Tiéd, Uram, hogy strjunk,
De inkább mások bűnéért,
Mint azért, hogy rosszat kaptunk.*

Edward Denny

Jézus növekedett az engedelmisségben • Az engedelmisség volt életének középpontjában. Az apostolok úgy tekintettek az Úr engedelmisségére, mint ami kulcsfontosságú szerepet tölt be szolgálatának megértésében. Azért tudott Megváltó lenni, mert egész életében engedelmes volt Istennek helyettünk, és elszenvedte engedetlenségünk büntetését engedelmes halála által. Jézus engedelmissége természetesen egyedülálló volt. Isten különleges terve szerint csakis Ő

tehetette le az életét másokért. Ebben is Isten akaratát teljesítette be. (Jn 4,34; 5,30; 6,38) De emellett Isten törvényének is alárendelte magát, amely a mi életünket is irányítja. Jézus „törvény alatt lett”. (Gal 4,4)

Ennek egy fontos példáját láthatjuk a Lukács 2,39-52 tanításában. Mit tett Jézus, amikor felismerte, hogy Mária és József is vétkeznek? Végül is, ha azt nézzük, Ő Isten Fia volt, aki a rendelt időben értük is meghalt, hogy Megváltójuk legyen. Lukács elmondja nekünk – feltételezhetően szintén Mária bizonyágtételére alapozva –, hogy Jézus „aláméne velük, és méne Názáretbe; és engedelmes vala nékik.” (Luk 2,51) Tisztelte szüleit. A kereszten függve, haláltusájának vége felé, János apostolt bízta meg, hogy gondoskodjon anyjáról, Máriáról. Itt tetten érhetjük, mit jelent engedelmeskedni Istennek a végsőkig. (2Móz 20,12)

Jézus tapasztalatai révén is növekedett • Az evangéliumok gyakran jegyzik fel Jézus reakcióját különböző helyzetekre. Ezek által láthatjuk, hogy a tapasztalatok milyen széles skálájával rendelkezett, és mennyi emberi szükséggel találkozott. Az a benyomásunk támad, hogy amint Jézus egyre több tapasztalatra tett szert, egyre nagyobb erővel birkózott meg a nehéz helyzetekkel. Élete utolsó napjairól azt olvassuk, hogy a lelke nyugtalan és zaklatott volt, mégis akkora önfegyelemről és kegyelemről tett tanúságot, hogy képes volt tanítványait bátorítani, nehogy elcsüggedjenek. (Jn 14,1kk)

A Zsidókhoz írt levél Urunk tapasztalatainak ezzel az aspektusával hosszabban is foglalkozik, és megfogalmazza jelentőségét. Ő Isten főpapja volt. Azért jött, hogy áldozatot mutasson be, egyszerűen Ő maga legyen az áldozat. Emellett a főpapnak volt egy másik feladata is: imádkozott Isten népéért és gondot viselt róla. Ezért volt arra szükség, hogy Jézus közülünk való legyen, hogy együtt érezhes-

sen velünk a mi gyengeségeinkben és szükségjeinkben. (Zsid 5,1kk) Ilyen főpapunk és Megváltónk van Krisztusban:

Annakokáért mindenestől fogva hasonlatosnak kellett lennie az atyafiakhoz, hogy könyörülő legyen és hív főpap az Isten előtt való dolgokban... Mert amennyiben szenvedett, Ő maga is megkísértetvén, segíthet azokon, akik megkísértetnek. (Zsid 2,17-18)

Mert nem oly főpapunk van, aki nem tudna megindulni gyarlóságainkban, hanem aki megkísértetett mindezekben, hozzánk hasonlóan, kivéve a bűnt. (Zsid 4,15)

Jézus tehát mindenféle élettapasztalattal rendelkezett. Felragyogtatta előttünk egy olyan úttörő ösvényét, aki teljes alázattal, teljes szívvel engedelmeskedett Atyjának. Minden próbában és kísértésben kegyelemmel és a Lélek gyümölcseivel állta meg a helyét. Növekedett természetben emberként, Isten és az emberek előtt való kedvességben. Megváltásunk fejedelmeként mindezeket értünk cselekedte, és példával is szolgált számunkra. Hitünk Fejedelmeként lehetővé tette, hogy kövessük. Főpapként, aki maga is osztozott a mi emberi természetünkben, képes segíteni nekünk, amikor erőtlenek vagyunk. Egyedülálló példaként pedig arra is tökéletesen alkalmas, hogy a mi vezetőnk legyen.

Mindez további kérdéseket is felvet. Hogyan növekedhetett Jézus ilyen hatalmasan a kegyelemben? Milyen 'eszközöket' használt? Hogyan 'táplálta' a lelkét, hogy ilyen tökéletesen tudjon növekedni? Ha választ kapunk e kérdésekre, akkor egyértelmű, hogy nekünk is ugyanezeket az eszközöket, módszereket kell használnunk, hogy kövessük a példáját és egyre inkább Őhöz válnunk hasonlóvá.

JÉZUS NÖVEKEDÉSÉNEK ESZKÖZEI

Nos, Jézusnak nem volt semmiféle olyan különleges eszköze, módszere a lelki növekedéshez, amely számunkra ne lenne elérhető. Ezt tudnunk kell, ha meg akarjuk érteni Őt, és hozzá hasonlóvá szeretnénk válni.

Tanítványainak soha nem beszélt róla, melyek azok az eszközök, amelyeket Isten adott számukra, hogy követőiként ők is fejlődjenek. Az evangéliumok beszámolóí azonban világosan tanúskodnak arról, hogy Ő maga három eszközre tekintett a segítség és áldás forrásaként.

Jézus kutatta az Írásokat • Mi is ezt tesszük, hogy felmérhessük életének és szolgálatának jelentőségét. Lényegében Jézus is ugyanezt tette. Isten Igéjének megértése által növekedett abban, hogy egyre jobban megbecsülje Istennek az Ő saját életére vonatkozó akaratát. Az evangéliumok akár egyszeri olvasása is egyértelműen tárja elénk, hogy Jézus önmagát az Ószövetségben megjelenített Szenvedő Szolgával (*Ézs 52,13-53,12*) és az Ember Fiával (*Dán 7,9-14*) azonosította. Tudta, hogy élete és szolgálata 'meg van írva' a Szentírás lapjain, és úgy élt, hogy az Írás Őbenne beteljesedjen.

Mi is megláthatjuk Isten akaratát saját életünkre nézve, és növekedhetünk abban, hogy a Szentírás tanulmányozása által egyre jobban megismerjük ezt az akaratot. A Bibliában találunk rá ugyanis azokra a specifikus utasításokra, alapelvekre és példákra, amelyek által növekedhetünk az Isten iránti engedelmségünkben és a róla való ismeretünkben.

Jézus úgy növekedett az erkölcsi engedelmségben, hogy megértette, alkalmazta Isten Igéjét, és aszerint élt, munkálkodott. Ennek klasszikus példája megkísértésének története. Urunk abban a helyzetben Mózes 5. könyve egyes részeinek igen mély megértéséről tesz tanúságot. Isten Igéje a Lélek kardja volt kezében, amely megőrizte Őt a rendkívül erős kísértések idején. Isten szavának ilyen mély ismer-

rete és megértése – amennyiben alázatos engedelmséggel jár együtt –, mindig növekedéshez vezet a keresztyén életben.

Jézus közösségben volt az Atyával imádság révén • Egész élete imádkozó élet volt. Földi szolgálatának utolsó három évében rendszeresen időt szakított az imádságra. A közbenjárás időszakai voltak ezek; hiszen olyan sok dolog volt, amiért imádkoznia kellett. Ugyanakkor ezek az időszakok az Atyával való szeretetteli lelki közösséget is jelentették. Az, hogy Júdás olyan könnyen odavezette a katonákat a Gecsemáné kertjébe, arra enged következtetni, hogy Jézusnak szokása volt ott imádkozni és keresni az Istennel való lelki közösséget, valahányszor Jeruzsálemben tartózkodott. A Galilea körüli hegyeket is kedvelte és gyakran felkereste.

Hogyan segítette ez az imaközösség Jézus növekedését? *Először* is ilyenkor szeretett az Atya hatalmán és szeretetén elmélkedni. Lehet, hogy így nyert nagyobb belátást az Atyja akaratának mélységeibe. *A János 5,20*-ban ezt mondja: „az Atya szereti a Fiút, és mindent megmutat néki, amiket ő maga cselekszik”. Ez egy bensőséges kapcsolat volt. Miként Jézus egyre jobban megismerte Józsefet, akivel nap mint nap együtt dolgozott Názáretben az ácsműhelyben – a mennyei Atyjával az imádság ideje alatt került egyre szorosabb közösségbe. *Másodszor*, imádságában Jézus Istennek, az Ő Atyjának készleteiből merített. János evangéliuma különösen is elénk tárja a köztük levő kapcsolat mélységét. Természetesen a többi evangélium is képet ad erről. Az egyik dolog, amiért Jézus imádkozott az, hogy az Atya dicsőítse meg a Nevét. (*Jn 12,28*) Érdemes megjegyezni, amit Pál ír Ábrahámról: úgy erősödött meg a hitben, hogy *Istennek adta a dicsőséget*. (*Róm 4,20*) Teljes bizonyossággal feltételezhetjük, hogy Jézus az imádságaiban ugyanezt tette. Ahogyan szíve összhangban volt Istennel, az iránta való szeretete és ragaszkodása egyre erősebb lett. Ez a szeretet egyik jellemzője. Növekszik, miközben gyakorolják.

Jézus törekedett az Isten népével való közösségre • Nem épp emiatt volt a templomban 12 éves korában?! Elmélyülten beszélgetett a tanítókkal. Mélyreható kérdéseket tett fel, amelyek csodálattal töltötték el még ezeket a képzett teológusokat is. Azok a nagy kérdések foglalkoztatták, amelyeket Isten Igéje már a lelkére helyezett. Vajon ismerte-e azt, amit Lukács később úgy ír le, mint a szív gerjedezését (Luk 24,32) miközben az Ószövetség tanításairól beszélgetett ezekkel a tanult emberekkel? Vajon bensőleg hálás volt-e az Atyjának azért, hogy itt olyan férfiakra bukkant, akikkel minden hibájuk ellenére Isten útjairól tudott elmélkedni? Vajon ifjúként úgy tekintett-e népének vallási vezetőire, ahogyan később a gazdag ifjúra, és szerette őket?

Harmincéves korában kiválasztott tizenkét tanítványt, akiket idő múltával kiküldött Izraelbe, hogy népe között, azután majd az egész akkor ismert világon hirdessék az evangéliumot minden teremtménynek! Ugyanakkor azért is választotta ki őket, hogy „vele legyenek”. (Mk 3,14) Természetesen a tanítványoknak is szükségük volt arra, hogy Jézus közelében legyenek. De vajon Jézusnak nem volt-e szüksége barátokra, hogy növekedjen a velük való közösségben? Nem vitte-e magával hármójukat a Megdicsőülés hegyére, hogy megossza velük ezt a csodálatos megtapasztalását (Mk 9,2-13), és a Gecsemáné kertjébe, hogy tanúi legyenek szenvedésének és jelenlétükkel bátorítsák őt? (Mk 14,33-42) Miért kereste fel Bethániában Mária, Márta és Lázár otthonát, ha nem azért, mert velük lelki közösségre talált?!

Isten Igéjének ismerete, lelki közösség Istennel, közösség Isten népével: ezek által növekedett Jézus a kegyelemben. És mi? Elkezdünk-e már mi is ezekkel az eszközökkel élni? A következőkben újra és újra visszatérünk erre a témára, de már most, ebben a pillanatban tudnunk kell, hogy kiváltságos helyet érdemelnek életünkben. Ha növekedni akarunk, ha egyre inkább Krisztushoz akarunk hasonlónak válni, akkor a Mester példáját kell követnünk. Ha még nem kezdted el a 'gyakorolást', kezd el ma! Most!

II. RÉSZ ALAPELVEK

Melyek a lelki növekedés legfontosabb jelei? És hogyan fejlődnek ki az életünkben?

Ebben a részben három ilyen jelet vizsgálunk meg. A keresztyén ember növekedik Isten ismeretében. Mit jelent ez? Kialakul benne az a vágy, hogy megismerje Istent és szeretne az Ő közelében élni. Mi kelti fel ezt a vágyat? Az, hogy a hívő egyre jobban megérti, kicsoda Krisztus és mit tett érte. Késznek kell lennie arra, hogy meghozza azokat az áldozatokat, amelyek a keresztyénségével együtt járnak. Mi tartozik ide?

HARMADIK FEJEZET

Kezdetben

Az első fejezetben arról szoltunk, hogy Jézus növekedett nemcsak testileg, hanem jellemében és lelki erejében is. Külön hangsúlyt kapott az a tény, hogy növekedett bölcsességben. (Lk 2,52) Ha azt kérdezzük: „Mit ért Lukács azon, hogy Jézus növekedett bölcsességben?” – forduljunk válaszáért Bibliánkban a Példabeszédek könyvéhez. Itt olyasmiről olvashatunk, ami 'modern' fülünknek rendkívül furcsának és visszatetszőnek tűnhet: „A bölcsességnek kezdete az Úrnak félelme.” (Péld 9,10) Tehát az, hogy Jézus növekedett a bölcsességben, tulajdonképpen olyan, mintha azt mondanánk: istenfélő módon élt.

Jézus, mint aki félte Istent, teljesen ismeretlen számunkra. Jézus mint, aki bízott Istenben, és szerette Istent – ő már ismerős! Legtöbbször haboznánk kimondani, vagy csak gondolni is, hogy Jézus félte Istent. Megkísért minket a gondolat: „Ugyan! Soha nem hallottam erről ezelőtt. Semmilyen igehirdetés, vagy bibliaóra, amin valaha is részt vettem, nem beszélt még Jézusról, mint istenfélőről. Őszintén szólva, nem vagyok benne biztos, hogy ez az a Jézus Krisztus, akit ismerem és követek. Valóban ő lenne a Biblia Jézusa?”

Márpedig úgy tűnik, ezt nem lehet letagadni. Jézus növekedett a bölcsességben. A bölcsesség azt jelenti, hogy megtanuljuk félni Istent. Mármost, ha Jézus növekedett a bölcsességben, növekednie kellett az istenfélelemben is.

A mi problémánk tulajdonképpen az, hogy meglehetősen egyoldalú képet alkotunk Krisztusról. Hajlamosak vagyunk arra is, hogy

Kezdetben

egy kicsavart nézetet formáljunk arról, amit a Biblia Isten félelméről tanít. Egy régi bölcs író egyszer azt jegyezte le, hogy Isten félelmére „általában úgy tekintünk, mint egy balkezes (alábbvaló) kegyelemre.” Úgy értette ezt, hogy ott van a Bibliában és ezért el kell ismernünk, de valahogy nem érezzük jól magunkat attól, hogy a lelki életben bármiféle félelemnek lennie kellene.

Soha nem is érthetjük meg a kegyelemben való növekedésnek ezt a dimenzióját – akár Krisztus életében, akár a miénkben – mindaddig, amíg fel nem ismerjük, hogy a Biblia két különböző félelemről beszél.

KÉTFAJTA FÉLELEM

A Biblia ír „szolgai félelemről”, és ír „gyermeki félelemről”. Egyik a szolga félelme kemény és rideg urától, a másik a gyermek félelme apjától, aki szereti, és akit ő is szeret. A szolgai félelmet a keresztyén emberek általában elég jól ismerik régebbi életükből. Ez valójában az Istentől való rettegetés. A gyermeki félelem egészen más, s ezt Isten minden igaz gyermekének meg kell tapasztalnia.

Amikor a félelemre gondolunk, sajnós elkövetjük azt a hibát, hogy minden félelmet szolgai félelemnek képzelünk. Ha viszont elkerüljük ezt a hibát, felfedezzük a gyermeki félelem jelentését és növekszünk annak megtapasztalásában. Ettől bizonyosan új erő árad keresztyén életünkbe.

Mi a szolgai félelem? Thomas Manton, Oliver Cromwell egykori lelkesze így írta ezt le:

'Szolgai, miszerint valaki féli Istent és gyűlöli, ahogyan a rabszolga fél kegyetlen urától, akinek legszívesebben halálát kívánná, és azt, hogy megszabaduljon szolgálatából, és akinek csupán merő kényszerből engedelmessé válik. Így a gonoszok félik Istent, mivel egy rossz képet

alkottak róla elméjükben: „Uram tudtam, hogy te kegyetlen ember vagy, aki ott is aratsz, ahol nem vetettél és ott is takarsz, ahol nem vetettél; azért félvén elmentem és elástam a te talentumodat a földbe.” (Mt 25,24–25) Ezért csak kevés szolgálatot tesznek meg neki, azt is kelletnül, és tehernek érezve. A lehető legkevesebbet próbálják tenni beteges önhittségük miatt, mivel nem értik Istent és torz képet alkotnak róla.’

Manton állításában sok igazság van. A mai modern világ is igazolja ezeket a szavakat. Ha csak így gondolunk Isten félelmére, akkor nem meglepő, hogy nehezen tudjuk elhinni, hogy ez lenne a bölcsesség kezdete, vagy hogy Jézus ilyen félelem árán jutott bölcsességhez.

Az Isten félelme iránti nemtetszésünknek és ellenszenvünknek egyik legfontosabb oka az, hogy szolgálai félelem bujkálhat a szívünkben, még azután is, hogy keresztyénekké lettünk. Ez a félelem akár egész lelki életén keresztül kísérthet egy valódi keresztyént. Éveket tölthetünk azzal, hogy próbáljuk takargatni a szolgálai félelem lelkületét, amellyel soha nem néztünk igazán szembe, és soha nem is lettünk teljesen szabadabbá tőle. Meg kell tanuljuk, hogy a szabadulás egyetlen módja a növekedés a gyermeki félelemben. Erre van szükség a szolgálai félelem megsemmisítéséhez!

Most nézzük, mi a gyermeki félelem? Az örömmek, tiszteletnek és félelemnek olyan meghatározhatatlan keveréke, amely eltölti a szívünket, amikor felismerjük, hogy kicsoda az Isten és mit tett értünk. Egy olyan hatalmas szeretet Isten iránt, amely miatt szégyellnénk bármi olyat tenni, ami nemtetszést vált ki Benne, vagy megszorítja, és akkor vagyunk boldogok, ha azt tesszük, ami örömet okoz neki. Talán még soha nem lett szebben kifejezve az örömmek és félelemnek ez a rejtélyes kombinációja, mint F. W. Faber szavaival:

Kezdetben

*Félelmem irántad, Óh Uram, buzog,
Mint élet ereimben,
E félelmet, a szeretet szép jelét,
Örömmel elszenvedem.*

*Nem találhat lelkünk még oly örömet,
Az élet megannyi útján,
Mint édes félelmet, mely vágyik, remeg,
Isten tekintete súlyán.*

*Óh, mily fenségesen félelmetes vagy,
És mily bőkezűen áldasz!
A gondolat, hogy szereteted elhagy,
Rettent, de a szeretet kiárad!*

*Alig, vagy talán kicsit sem szeretnek,
Kik nem félnek nagyon Téged,
Uram, ha a vonzerőd a szeretet,
A félelem érintésed.*

Milyen keveset is tudunk ezekről a bibliai paradoxonokról! A 2. zsol-tár arra bátorít, hogy „szolgáljátok az Urat félelemmel és örüljeteek reszketéssel”. A 112. zsol-tár beszámol arról az áldásról, amelyet az tapasztal meg, aki féli az Urat. Ilyen háttérinformáció segítségével kezdhetjük el megérteni, hogy amikor Jézus növekedett a bölcsességben, akkor örömet és félelmet tapasztalt meg az Ő mennyei Atyjának jelenlétében.

AZ ÚR FÉLELME

Azt a parancsolatot kaptuk, hogy féljük az Istent. (1Pét 2,17; vö. 1,17) De félünk kellene Krisztust is. (Ef 5,21) Sok más újszövetségi